

Vittnesplikt för ambulanspersonal

Förändringar sedan föregående version

Styrdokument har skapats och strafflängden har reviderats.

Bakgrund och syfte

Under de senaste åren har det blivit allt vanligare att polis- och åklagarmyndigheter vänder sig till ambulanspersonal för att begära upplysningar om olika händelser och patienter. Även antalet krav på att avge vittnesmål har ökat. För att chefer och ambulanspersonal ska känna sig trygga kring vilken information som får lämnas ut om patienter inom ramen för sitt yrkesutövande har detta dokument tagits fram.

I Sverige råder allmän vittnesplikt, vilket innebär att varje medborgare är skyldig att inställa sig som vittne vid domstolsförhandling efter kallelse, även om tystnadsplikt föreligger. Det finns vissa undantag från denna skyldighet, bland annat för läkare, sjuksköterskor, personer som bistår läkare och sjuksköterskor samt ambulanssjukvårdare inom ambulanssjukvården (36 kap. 5 § rättegångsbalken).

Utförande

Ambulanspersonalen har begränsat vittnesskyldighet. Svar på frågor kring allmänna iakttagelser kan lämnas. Exempelvis: "Såg du en cykel i diket?" "Såg du om det låg en flaska utanför bilen?" "När fick ni larmet?"

Uppgifter som ambulanspersonal får genom att undersöka eller vårda patienten omfattas av sekretessen. Likaså gäller sekretess om patienten lämnar uppgifter till ambulanspersonal under vårdtillfället. Samtycker patienten till vittnesförhör medför detta att man kan höras som vittne utan begränsningar av tystnadsplikt. Vid grova brott, d v s brott där det lindrigaste straffet är fängelse i minst 6 månader, gäller allmän vittnesplikt utan begränsningar. Detsamma gäller vid försök till brott, som kan ge minst 2 års fängelse. Bland sistnämnda brott kan nämnas mord, dråp, människorov, våldtäkt, grovt rån, mordbrand och grovt narkotikabrott. Även vid vissa brott mot barn (under 18 år) gäller vittnesplikt utan begränsning, främst misshandel och sexualbrott.

I detta sammanhang kan det vara väsentligt att upplysa om att sjukvårdspersonal har anmälningsplikt till socialnämnden vid vissa brott mot barn, men också då man anser att nämnden bör ingripa för att skydda ett barn. Det finns däremot ingen skyldighet att göra polisanmälan.

Vid frågor från polis eller åklagare bör medarbetaren informera om att man är osäker på gränserna för sekretess och att man behöver återkomma med ett svar. Kontakta närmaste chef så kan man verifiera vad som gäller i det specifika fallet. Vid eventuell rättegång har medarbetaren möjlighet att ta med kollega, chef eller annan lämplig person som t ex säkerhetssamordnare på SkaS. Om medarbetare vittnar under fritid har man rätt till ersättning. Det rekommenderas även att man bär tjänstedräkt då man närvarar i egenskap av tjänsteman.

Relaterad information

[Brottslig händelse - vägledning](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VO4 Akutsjukvård

Innehållsansvar: Maria Roos Andersson, (maran255),
Enhetschef

Granskad av: Karin Salomonsson, (karsa18), Enhetschef

Godkänd av: Annelie Sundén Gustavsson, (annsu1),
Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9678-1600500551-113

Version: 2.0

Giltig från: 2026-04-15

Giltig till: 2028-04-15